

D ů v o d y:

Z nesporného stavu věci se podává, že zřízené pažení stalo se příslušenstvím nemovitosti a přešlo do vlastnictví tehdejší vlastnice dvora již v roce 1881 a že tato vlastnice byla o toto pažení obohacena; proto také jen proti ní mohl býti uplatňován nárok na náhradu nákladu, v její prospěch vynaloženého, nikoli proti pozdějšímu vlastníku, neboť nabyvatel nemovitosti přejímá podle § 443 obč. zák. jen dluhy, na statku vážnoucí, jiné pohledávky a nároky, jež někdo má proti dřívějšímu vlastníku, na nového nabyvatele však nepřecházejí, a k předpisu § 1409 obč. zák. III. nov. § 186 hleděti nelze, protože podle § 190 téže nov. se nevztahuje na odevzdání, jež se stala před 1. lednem 1917. Odvolací soud proto právem zamítl nárok na zaplacení náhrady proti nynějšímu vlastníku nemovitosti.

Čís. 1350.

Nejde o ujednání nemravné, dohodly-li se strany na určitém odškodném za to, že povinný zmrhal ženu pod nesplněným slibem manželství.

(Rozh. ze dne 13. prosince 1921, Rv I 827/21.)

Žalovaný byl právoplatně sprostěn z obžaloby pro přestupek § 506 tr. zák. a žalobkyně byla poukázána se svým odškodňovacím nárokem na pořad práva. Jsa opětovně žalobkyní obtěžován, uzavřel s ní žalovaný narovnání v ten smysl, že jí zaplatí odškodné 16.000 K. Ježto závazku tomu nevyhověl, domáhala se žalobkyně jeho splnění žalobou, jíž procesní soud první stolice vyhověl. Odvolací soud žalobu zamítl. **D ů v o d y:** Pro správné posouzení narovnání jako každé jiné smlouvy jest důležitým důvod, který zaval příčinu k jeho uzavření. A tu nelze přehlédnouti, že důvodem a podkladem tohoto narovnání jest jediné poměr mezi stranami, totiž známost, kterou si učinili a která ve svém průběhu stala se tak důvěrnou, že vyvrcholila až v pohlavních stycích a tak překročila meze obyčejné společenské slušnosti, následkem čehož poměr tento zřejmě jest v odporu s dobrými mravy, pročež nelze za tohoto stavu věci z onoho narovnání, které jest s hlediska § 879 obč. zák. ničím, nároky uplatňovati.

Nejvyšší soud obnovil rozsudek prvního soudu.

D ů v o d y:

Právem uplatňuje žalobkyně dovolací důvod nesprávného právního posouzení věci dle § 503 čís. 4 c. ř. s. Soud odvolací prohlásil za správná a převzal veškerá skutková zjištění prvního soudu a tato jsou proto též podkladem rozhodnutí soudu dovolacího podle §§ 498 a 513 c. ř. s. Dle těchto skutkových zjištění a přednesu stran je patrné, že žalobním důvodem bylo žalobkyni především to, že žalovaný v letech 1906 a 1908 udržoval s ní vážnou důvěrnou známost, že ji hned před první souloží a i později sliboval manželství, že však později odepřel, pojmouti ji za manželku, a tím zbavil ji možnosti, v mladých letech se dobře provdati, a způsobil, že zůstala svobodna a nezaopatřena, alespoň znemožnil jí, získati

si včas lepší zaopáření, a tím způsobil jí větší škodu než žalovaných 16.000 K, které žalovaný mimo to se zavázal jí jako odškodné zaplatit. V tomto závazku, narovnání, uplatňuje druhý žalobní důvod. Nárok na náhradu 16.000 K z důvodu zmrhání pod nesplněným slibem manželství uplatňovala již žalobkyně proti žalovanému v trestním řízení, které v r. 1912 proti němu na její udání bylo zavedeno pro přestupek § 506 tr. zák. Žalovaný tehdy byl sprostěn z obžaloby pro tento přestupek, poněvadž soudce trestní nenabyl přesvědčení o vině obžalovaného v tom směru, že se mu žalobkyně poddala jen pod slibem manželství, jak tvrdila, a její nárok na náhradu škody byl poukázán na pořad práva. V tom směru je však na omylu žalovaný, tvrdí-li v odvolání, že tímto trestním rozsudkem s prošřujícíím je soud civilní vázán v tom směru, že jím bylo zjištěno, že žalovaný žalobkyně pod slibem manželství nesvedl. Podle § 268 c. ř. s. váže soud civilní jen odsuzující výrok trestního soudu, při sprošřujícíím výroku může soud civilní sám zjišťovati skutkové okolnosti, k jeho rozhodnutí potřebné, a zjistiti i to, o čem soudce trestní přesvědčení nenabyl. Uplatňování náhradního nároku žalobkyně civilním sporem nebylo lze tedy již předem označiti za bezdůvodné. Nárok jí tvrzený má svůj zákonný právní podklad v ustanovení § 506 druhá věta tr. zák. a §§ 1293 a 1324 obč. zák. (srov. čís. 184, jehož se žalovaný dovolává). Ohledně tohoto se strany narovnaly dle zjištění nižších soudů v r. 1916, kdy splnění slibu manželství žalovaným bylo ještě možné, ježto žalovaný vstoupil v manželství s jinou ženou teprve dne 22. dubna 1918, jak v trestním svém oznámení ze dne 10. července 1918 uvádí. Žalobkyně žádala tehdy o d š k o d n é h o 25.000 K, žalovaný, uznáv, že ji poškodil, nabídl 16.000 K, na nichž se dohodli. Za těchto zjištěných okolností a za tohoto zákonného právního podkladu nelze mluvit o tom, že žalovaný žalobkyni 16.000 K slíbil jen za to, že s ní udržoval po léta nedovolený důvěrný poměr a jí mimomanželsky tělesně používal, nýbrž je patrné, že vyrovnal částkou tou náhradní nárok žalobní, s nímž žalobkyně již v trestním řízení byla poukázána na pořad práva a o němž žalovaný při jednání se zmínil, řka, že jí dá 16.000 K, které žádala u soudu. Tímto narovnáním žalovaný její nárok ve výši smluvené uznal a vzdal se tím za daných okolností i eventuelní námitky jeho promlčení dle §§ 863 a 1501 obč. zák. (srov. Stubenrauch: Kommentar zum ABGB. 1903 § 1497 I. 3 a k § 1501, 1 b). Krainz-Ehrenzweig: System 1920 II. díl § 295 I. A). Žaloba z tohoto závazku, z tohoto narovnání, je proto odůvodněna (§ 1380 obč. zák.).

Čís. 1351.

Zákon ze dne 30. ledna 1920, čís. 82 sb. z. a n. o úpravě právních poměrů domovníků vztahuje se i na právní poměry domovníků z doby před účinností zákona.

Poměr nájemní jest zcela rozdílným od poměru domovnického.

(Rozh. ze dne 13. prosince 1921, Rv I 945/21.)

Výpověď, již vlastník domu dal dle zákona čís. sb. 82/1920 domovníkovi, s nímž byl uzavřel domovnickou smlouvu dne 3. června 1919, prohlásil procesní soud první stolice za bezúčinnou. Odvolací